

EROTISCHE PLAATJES

Het onderzoek van Bem zou helderziendheid aantonen ('Erotische plaatjes voorspellen'). In feite bewijst de studie vooral dat de methodologische standaard in de psychologie tekort schiet. Bems onderzoek is een schoolvoorbeeld van selectieve data-analyse.

In zijn experiment 1 zijn bijvoorbeeld 48 statistische toetsen mogelijk en waarschijnlijk zijn die ook allemaal uitgevoerd. Bem pikt de toets eruit die gunstig uitvalt (over erotische plaatjes dus) maar verzuimt daarvoor statistisch te corrigeren. Hoewel helaas gemeengoed in de psychologie nopen zulke praktijken niet tot het herschrijven van de natuurwetten.

Ook theoretisch wringt het onderzoek.

Bem zoekt een verklaring voor zijn resultaten in de evolutionaire psychologie.

Die is al even flexibel als zijn dataanalytische methoden. Waarom precognitie wel zou werken bij erotische maar niet bij angstaanjagende stimuli blijft onduidelijk. Het kunnen vermijden van enge beesten lijkt evolutionair minstens even voordelig als erotisch getinte helderziendheid.

Inmiddels is een kritiek van onze hand onder review bij hetzelfde tijdschrift:

http://ruudwetzels.com/articles/Wagenmakersetal_subm.pdf. We laten in dit stuk

met alternatieve statistische analyses zien dat Bems resultaten eerder wijzen op het ontbreken van precognitie dan op het bestaan er van.

Ons artikel rekt voor dat iemand met het door Bem geschatte vermogen tot precognitie (53,1 procent kans op succes bij het voorspellen van de uitkomst van een worp met een zuivere munt) binnen de kortste keren Holland Casino failliet speelt. Bem kan, als hij gelijk heeft, dus schatrijk worden van zijn werk. Onze verwachting is dat hij gewoon in loondienst zal blijven bij Cornell University.

Denny Borsboom

Eric-Jan Wagenmakers

Ruud Wetzels

Rogier Kievit

Han van der Maas

Universiteit van Amsterdam